

Libanon má zatím dostatek pšenice i mouky

27.1.2023 - Petr Sochor | Ministerstvo zemědělství ČR

Tento týden byl z finančního pohledu velmi hektický, kdy kurs místní měny LBP vyrostl během několika dnů o více než 10 % a aktuálně se kurs pohybuje na úrovni LBP 62.000 za 1 USD, přitom oficiální kurs je stále pevně ukotven na částce LBP 1.500 za 1 USD. Celý problém tkví v tom, že stát kontroluje konečnou cenu chleba, která je stanovena v místní měně LBP, a nesmí být navýšena. V současné době se chléb prodává v tržním kurzovém přepočtu za cenu 0,25 USD za balení 900 gramů. Stát však nemá možnost ovlivnit cenu energií, tolik potřebnou pro provoz pekáren. Státní elektřina je dodávána do sítě po celém Libanonu pouze 2 hodiny denně, ostatní kapacita je ze soukromých zdrojů, které jsou plně závislé na světových cenách pohonných hmot. Syndikát pekařů prohlašuje, že za stávajících cen provoz pekáren naprosto ztrátový a nelze v něm pokračovat.

Ministerstvo zemědělství se v posledních měsících roku 2022 dostatečně předzásobilo pšenicí, která je stále státem dotovaná. Zatím si každý Libanonec může dovolit koupit chléb, který jako jediný produkt zůstává za jakýchkoliv okolností cenově dostupný všem vrstvám obyvatel. Libanonské bezpečnostní složky ve spolupráci s armádou kontrolují hranice a stejně tak se snaží o kontrolu a sledování přepravy pšenice s vědomím, že za stávající hyperinflace je velmi obtížné zabránit snahám o přeshraniční obchodování mezi Libanonem a Sýrií. Cenová úroveň základních komodit se v obou zemích liší, což nahrává tzv. šedé ekonomice. V tomto týdnu se ukázalo, že Libanon má nadbytek pšenice i mouky, což právě podporuje pašování do sousedních zemí, kde je této komodity nedostatek. Byl nastartován proces zadávání objednávek nákupu pšenice prostřednictvím světových obchodních společností, kdy kupujícím je výhradně Ministerstvo hospodářství Libanonu, které za tímto účelem může čerpat finanční prostředky prostřednictvím půjčky od Světové banky. Prostřednictvím transparentního zadávání objednávek exportérům pšenice by mělo začátkem února 2023 dorazit do přístavu v Bejrútu 30.000 tun pšenice. Celý proces distribuce pšenice od přístavu, následně do mlýnů a konečně do pekáren by měl nově probíhat pod kontrolou pracovníků ministerstva zemědělství ve spolupráci s armádou.

Lze konstatovat, že chléb je jedinou položkou, u které je cena stabilní a kupující ví, kolik zaplatí za chléb, ať ráno nebo večer. V tomto týdnu byly každodenně maloobchodní ceny vždy ráno nižší než večer. Přeceňování potravin probíhá 2x denně a zatím nejsou žádné vyhlídky na zlepšení. Maloobchod ze zákona nesmí prodávat zboží za USD, což nově neplatí pro restaurace, které za místní měnu přestaly prodávat, což může být první signál k tzv. dolarizaci země.

<https://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/proexportni-okenko/libanon-ma-zatim-dostatek-psenice-i.html>